

V Ljubljani, v petek, dne 1. septembra 1911.

Naročnina za Avstroogersko: 1/4 leta K 1-80 1/2 leta K 3-50 celo leto K 7- za inozemstvo: " 2-30 " 4-50 " 9-		Redakcija in administracija: Spodnja Šiška štev. 97. Naročnina za Ameriko znaša celoletno 2 dol. 50 cent.	Oglasnina za 6 krat deljeno petitno vrsto enkrat 15 vin. — Pri več- kratnih objavah primeren popust.
Leto I.	Posamezna številka 14 vinarjev.	Na naročila brez denarja se ne ozira.	Naročnina za dijake 5 kron.
			Štev. 28.

Soba vojvodinje Hohenberg.

II. vsesokolski zlet. Leonardova „Gioconda“ — ukradena. Turški prestolonaslednik.

Oldřich S. Kóstelecký:

Humoreske.

VII.

Tri glave gospoda Renéja Tonnelliera.

(Prosto po češkem izvirniku)

(Konec.)

Prijazno mi je pomignil z roko, naj vstopim, in mi je rekel z onim svojim ljubezljivim nasmehom:

„Prosim.“

Ni mi znano, kaj si je pri vsem tem mislil Gérard, toda gorko mi je postalo, ko sem pomislil, — kaj meni.

Vstopil sem, toda niti sedel nisem — res, najrajši bi zletel (iz kože). Stojem sem „vrnil“ gospodu Tonnellieru „njegov zadnji obisk“, še enkrat sem se zahvalil za njegov dar, o skrivnostni sliki nisem zinil niti besedice (da bi gospodu Tonnellieru pokazal, da nisem radoveden) in sem zopet lepo odšel, odkoder sem lepo prišel.

Pri vratih predsobe je stal pri mojem odhodu Gérard, in sedaj mi je zopet on vljudno odprl vrata nastežaj. Oprostite, prosim, z velikim zadoščenjem bi mu dal eno, toda namesto ene sem mu jih dal deset, lir seveda, kar je našega denarja — niti pet goldinarjev; ako premislimo, da „ena“, kakor vemo, stane v Avstriji ravno pet goldinarjev, sem imel pri tem še pravzaprav ažiyo. Za deset lir, sem menil, bo Gérard gotovo molčal.

Moja radovednost in moje — ne pravim tega sicer rad, toda pravim vseeno — moje samoljubje, da bi portret svojega — kakor je bil rekel gospod Tonnellier — izrazitega, karakterističnega, nenavadno zanimivega obraza zagledal na krasni sliki velikega umetnika, sta bili preveč silni, da bi se bil morda zadovoljil s svojim prvim ponesrečnim poskusom. Odšel sem od gospoda Renéja Tonnelliera s trdnim namenom, da bom svoj poskus zopet ponovil in bil sem v onem trenutku tako razburjen, da sem bil pripravljen tudi za nasilje. Za kakšno nasilje, tega si še nisem vedel povedati.

Ohladil sem se in sem svojo nasilno taktiko odložil popolnoma: vendar se ne bom ruval s slugo ali celo s kandidatom ved in umetnosti.

Čez tri dni sem zopet vohal v obližje kavarne starega Bibija, da bi izvohal, kedaj pojde gospod Tonnellier zopet po svoji navadi v kavnico. Sedaj sem imel zelo miroljuben načrt: lotil se bom Gérarda na prav prijazen način; Gérard je dober človek — udaril bom najnežnejšo struno njegovega srca — apeliral bom na njegov čut — sem najbolj vnet častitelj njegovega dobrega gospoda — ni boljšega človeka na svetu od gospoda Tonnelliera — zaljubljen sem v ono neznano sliko — ne morem brez nje živeti — takih ganljivih primerov, da je človek zaljubljen v nekaj in ne ve v kaj, imamo na svetu vse polno — njegov dobri gospod samo z umetniške skromnosti noče, da bi bila njegova slika občudovana — taki so vsi umetniki — kako bi bilo Gérardu, ako bi on v življenju koga prosil za kako stvar in bi ga oni odvrnil — ni na svetu večje sreče kot skazovati dobroto — ako bi bil Gérard oženjen in imel srčno ljubljeno ženo in srčno ljubljene otroke in bi jim hudoben človek storil krivico, kako bi mu bilo? ... Sam vrag, da ne bi Gérardu pri tem počilo srce, če je tak dober človek.

In v žalosti, kakor je znano, je človek zmožen vsega.

Toda vohal sem v obližju kavarne starega Bibija že skore pol ure, toda gospoda Tonnelliera ni bilo od nikoder.

Drugega dne tudi ni prišel. To je bilo še bolj čudno. Ali je bolan? Odšel sem torej naravnost h gospodu Tonnellieru in na vratih njegovega stanovanja sem bral na listku tole naznaniio:

„Gospod René Tonnellier, akademični slikar iz Cariza, je odšel iz Neapolja.“

Ne vem gotovo, kako dolgo sem stal z odprtimi usti pred vrati s tem slavnim naznanilom, toda to lahko rečem s popolno gotovostjo, da sem onega dne izpil skoro dvanajst ali koliko steklenic soda-vice in vendar je še v meni vrelo ...

* * *

Leto mojega bivanja v Neapelju je minilo, vrnil sem se zopet v krasno Prago. Prago kraljevo. Toda takoj, že v začetku poletja me je usoda zopet odpeljala v Pariz. Ni čuda, da je moje bivanje v Neapolju napravilo iz mene velikega častilca slik. Kjerkoli se mi je le nekoliko nudila prilika, ogledal sem si stalne in nestalne njihove razstave. Draždansko galerijo imam že v malem prstu. Nasarijeve laške besede o prosluli draždanski Rafaelovi sliki — čosa veramente rarissima e singulare: stvar v resnici zelo redka in edina svoje vrste — sem znal takoj prvič na pamet, zakaj moj notranji glas mi je takoj prvič pravil, da bodo tudi o moji glavi na neapoljski sliki gospoda Reneja Tonnelliera zgodovinarji umetnosti gotovo napisali: Cosa veramente rarissima e singulare: stvar v resnici zelo redka in edina svoje vrste — moja glava namreč. Ker sem torej postal od svojega neapoljskega dogodka vnet častilec slik, obiskal sem v Parizu seveda tudi pariški salon, slavnostno, veliko razstavo takozvanih najlepših umetniških del. Ko sem si preskrbel katalog, sem se začel sprehajati po dvorani.

Čisto na lepem se mi zavrti glava, omedljava se me oprijemlje. Kri mi sili v možgane, srce mi tolče, žile na sencih mi nabrekujejo, na čelu mi vstane mrzel, pa zopet gorak pot, salon se začne z menoj vrteti, ogrinja me megla — mrak — tema: stojim pred številko 521., pred svojo podobo, pred sliko gospoda Renéja Tonnelliera.

V prvem hipu se mi je zdelo, da sanjam. Nato pa sem se zavedel, znova pogledal na sliko — o, cosa veramente rarissima e singulare ...

Takoj bežim, da se tako izrazim, v pisarno salona, da kupim sliko št. 521, naj stane kolikor hoče, pravim: naj stane kolikor hoče. Vstopim v pisarno, niti ne pozdravim, še ne odkrijem se ne in rečem vsem trem gospodom, ki so tam bili, vsem trem naenkrat:

„Gospodje, kupim sliko 521. Prosim, gospodje, kateri izmed vas je tajnik?“

„Prosim,“ se oglasi gospod tajnik.

„Gospod tajnik, kupim št. 521.“

„Žal mi je, gospod: št. 521 je bila ravnokar prodana.“

„Pro-da-na? Kako to, prodana?“

„Gotovo; na sliki je označeno, da je že prodana, gospod.“

„Ničesar, ničesar tam ni. Najbrže se motite: ona slika še ni prodana.“

„Je prodana, gospod. In če še ni na številki 521. dosedaj opazka, da je slika že prodana, bo tam vsaki čas. Srčno mi je žal. Sicer pa se blagovolite prepričati. Prosim.“ Gospod tajnik je prinesel neko

knjigo, odprl jo je in je s prstom pokazal na odstavek:

Številka 521. René Tonnellier: Tri glave. Študija. Prodano grofu de Quillerouju. Frankov 15.000.

Nato je zaprl knjigo in je rekel:

„Srčno mi je žal, da ne morem ustrčiti Vaši prošnji, gospod.“

„Tudi meni je žal, gospod. Hvala. Moj poklon, gospod... Moj poklon, gospodje... Moj poklon...“ Vse se mi zdi, da sem se poklonil tudi peči.

Kako sem prišel iz tega pariškega salona na sveži pariški zrak, sam Bog to ve — jaz ne vem.

* * *

Kdor bi želel zvedeti za tajnost gospoda Renéja Tonnelliera, kandidata pariške akademije ved in umetnosti, bo skoro najbolje napravil, ako poišče znani ilustrirani francoski tednik „L'Illustration“, številko z dne 13. julija leta 1882. Tam — takoj na celi prvi strani — bo zagledal reprodukcijo gospoda Tonnelliera slike: Tri glave. V tekstovnem oddelku pa lahko bere:

„René Tonnellier: Tri glave. Študija. — Nagrajeno s ceno pariške akademije ved in umetnosti. — Tri glave, ki jih je razstavil gospod René Tonnellier v letošnjem salonu, so umetniški kinč salona. Gospod Tonnellier, ki je vzel za svojo študijo snov iz večno slavnostnega trenutka „Dopolnjeno je“, je že v tem originalen, ker nam ne predstavi, kakor je bila dosedaj navada, cel poslednji pojav največje tragedije sveta, poslednje trenutke večno ginljive tragedije Kristove na Golgati, ampak da nam predstavi, da se tako izrazimo, podobno vseh treh, na Golgati križanih: podoba Kristove glave in podobi obeh razbojnikov. Kakor nam naša reprodukcija kaže, vidimo samo odmerjene vrhnje dele križev in na njih samo oprsje vseh treh križanih, Kristov križ je seveda nekoliko dvignjen. Vsa umetniška sila genialnega umotvora gospoda Tonnelliera leži ravno v obrazilih teh treh križanih. Veličastno svojstvo in naravno veličastvo izrazitega obličja umirajočega Odrašenika pretrese slednjega opazovalca do dna njegove duše. Obraza obeh razbojnikov pa sta tako naravno razbojniška, da se res ne morete ubraniti utisa: to sta onadva! Razbojništvo kar naravnost diha z njunih obrazov, in vendar kaka razlika v karakteristiki!

Pri enem se združuje — ako smemo tako reči — razbojništvo z uporom, pri drugem z nekako resignacijo. Z eno besedo, umetniško delo prve vrste in samo ljudje take vztrajnosti in takih zmožnosti, s katerimi se ravno ponša edino naš izvrstni gospod René Tonnellier ...“

Da se ognem vsakojakim nesporazumenjem, pristavim takoj, da je bil desni razbojnik, čegar razbojništvo se je „družilo z nekako resignacijo“, Gérard gospoda Tonnelliera.

Odkod je imel gospod René Tonnellier model za svojega, res krasno veličastnega Krista, mi ni znano. Tudi mi ni znano, ali je postal gospod Tonnellier res član pariške akademije ved in umetnosti ali ne, mislim pa, da je postal, in da košček one njegove slavne akademične cene, ki jo je dobil za svoje „Tri glave“, gotovo pripada tudi meni; in če štejemo glave, bi mi pripadla tretjina. To bi bilo moje prvo in najbrže poslednje odlikovanje v hramu umetnosti.

No, pa saj se tudi držim od onega časa ljubezljivo — kakor angeljček ...

Vojvodinja Hohenberg.

(Slika na naslovni strani)

„Berliner Tagblatt“ priobčuje obširen članek, v katerem govori o razmerah na avstrijskem dvoru in piše med drugim:

„Nemčija, kakor tudi nemška cesarska rodbina motrita z neprijetnimi čustvi borbo, ki se vodi na avstrijskem dvoru.

taki ne zasedejo prestola. Zato je borba prestolonaslednikove soproge, da postane ravnopravna, torej nadvojvodinja, ostala dosedaj brezuspešna.

Omenjeni list piše nadalje: „Borba se vodi med Belvederjem in Wallseejem: med vojvodinjo Hohenberško in nadvojvodinjo Marijo Valerijo.

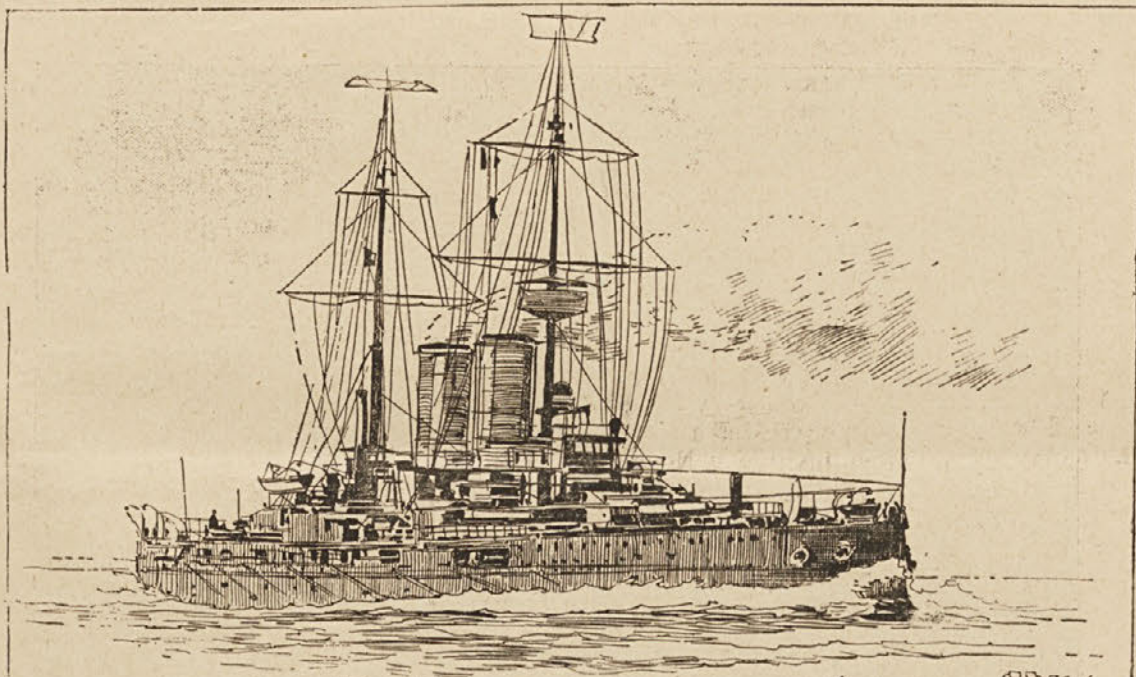
Pristaši Marije Valerije so sklenili, da mora kariera grofice Chotekove končati

bije vsa zlovražna povodenj, preteča Slovanstvu, da so Sokoli druga vojska kralja Jagiela.

Da je bil vsesokolski zlet res nekaj impozantnega, česar drugi narodi sploh ne zmorejo, priznavajo celo Nemci in „Grazer Tagespost“ prinaša pismo nekega svojega prijatelja, ki je bival za časa sokolskih slavnosti v Zagrebu in piše:

„V dneh polno šumečih slavnosti, slavil je Zagreb nezaslišan triumf vseslovanske misli: veliko sokolsko slavnost, ki se je začela s 13. avgustom. — V nedoglednih vrstah, tisoče čez tisoče so korakali Sokoli: rokodelci in akademično izobraženi, uradniki in trgovci, vsi so združili narodno idejo pod svojo zastavo. V obrambo narodnih zadev je vsa mladina — rodovitna misel — v sokolskih društvih organizirana. Tukaj ni razlike po stanu, omiki in premoženju, vsak je telovadelec in vojak za skupno stvar, vzgaja se k temu telesno in duševno. Tako se je pričel slavnostni sprevod — enak triumfalnemu sprevodu zmagovalca. Vrste so korakale mimo: Hrvati, Čehi, Bolgari, Slovenci, Poljaki, Rusini, Srbi in Rusi. Vse Slovanstvo brez razlike rodov, stanov in posameznih interesov. Prišli so v slavnostem sprevodu Srbi, silnejše je bilo navdušenje, cvetje je padalo po njih kakor dež. Mislim sem na spomlad 1999 — in sem moral priznati: Vse prebivalstvo, četudi toliko močno ločeno v politične stranke in strančice, je tukaj prešinjeno od velike narodne ideje, prešinjeno od vzajemnosti slovanskih narodov...“

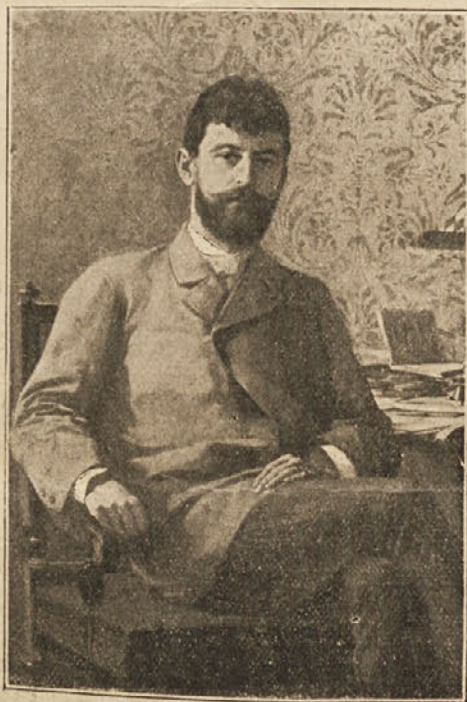
In ni čuda, da vzkipe srca radosti in navdušenja, ko zagledamo sokolske vrste korakati po ulicah, ponosnih in samozavestnih lic. Saj vidimo v Sokolih moč naroda, v tej mladi krvi bodočnost domovine. So kraji na Slovenskem, ki so zrl pred leti še s sovraštvom na Sokole. A danes so njih sinovi vrli Sokoli. Tako prodira ta krasna misel v vse domove, v vsa srca.

Nova oklopnica naše mornarice „Zriny“.

Središče te borbe je prestolonasledstvo nadvojvode Frana Ferdinanda.

Nesoglasja, ki so se pojavila v cesarski rodbini, je deloma kriva prestolonaslednikova soproga vojvodinja Hohenberška, bivša grofica Chotekova.

Dr. Ivan Tavčar, slov. pisatelj. (Po Šubičevi sliki.)

Ko je bil Fran Ferdinand težko bolan in od vseh strani zapuščen v Opatiji, se je takrat zavzela zanj komtesa Chotekova, s katero se je bil seznanil. Bolni nadvojvoda je vzpričo požrtvovalnega negovanja s strani komtese ozdravel ter nato poročil svojo rešiteljico, neglede na hišne zakone habsburške rodovine.

Vojvodinja Hohenberg je Čehinja in gotovo je tudi to vzrok, da se zaganjajo v njo nemški listi ob vsaki priliki. Članom cesarske rodbine namreč gre v prvi vrsti za to, da ne postanejo prestolonaslednikovi otroci avstrijski nadvojvode in kot

z naslovom vojvodinje Hohenberške. Zanimivo je, da zastopa stranka Marije Valerije stališče, da grofica Chotekova v prvi vrsti zaradi tega ne sme postati nadvojvodinja, ker se je svoječasnno udeležila antisemitskega sprevoda krščanskih socialcev na Grabnu.

Ferdinandi habsburške rodovine so bili vedno energični možje. Morda bo tudi Fran Ferdinand stopal po tej poti, morda bo poskušal uveljaviti tudi svoje slovanofilske načrte.

V šte. 16. našega lista smo prinesli sobo prestolonaslednika, današnja slika na naslovni strani pa kaže sobo vojvodinje Hohenberg.

II. vsesokolski zlet v Zagrebu. (Dalje.) Sili sokolske ideje se ne more ustavljati nikdo. Tisti, ki so se ji izkušali, so se morali ukloniti in preko njih je stopala sokolska misel zmagovalno in z vedno večjimi triumfi. — Ali nas mar ne preganjajo radi te misli? ... Na Koroškem obsojajo tiste, ki se udeležujejo sokolskih prireditvev v kroju. Zakaj? ... O, ti vedo prav dobro, da je Sokolstvo ona moč, ki podira frivolno stavbo, vsenemški most do Adrije. Zakaj pa gledata ravno Nemec in Italijan tako besno na sokolsko gibanje, zakaj ravno nju vznemirja rdeča srajca in surka kot soseda Slovanov, dočim gledajo drugi narodi z zanimanjem na sokolsko gibanje? Ker vesta, da je vsesokolska misel drugi Grünwald, na katerem se raz-

Tatvina v Louvre: Leonardova „Mona Lisa“.

Nova oklopnica naše mornarice „Zriny“. Prihodnji mesec bo priklopljena k eksadri bojna ladja-oklopnica „Zriny“ in bo tvorila združena s sestersko ladjo „Nadvojvoda Franc Ferdinand“ in „Raddecki“ težko divizijo eskadre. Naša slika nam kaže poskusno vožnjo, da preizkuša moč strojev. Oklopnica „Zriny“ je zgrajena po načrtih generalnega inženerja za ladjedelstvo, Popperja. Izdelana je iz jekla.

Turški prestolonaslednik princ Zia eddin-Effendi.

dolga 137 metrov in 24 in pol metra široka in ima 14.000 ton. Vozi z 20.000 konjskimi silami na uro 20 morskih milj. Oborožena je s 47 topovi in s tremi aparati za spuščanje torpedov. Oklopnica „Zriny“ tvori z obema zgoraj navedenima bojnimima ladjama istega tipa izredno vrednost bojne sile našega brodogoja.

Leonardova „Gioconda“ — ukradená. Pariški Louvre je postal pozorišče predrzne in zagonetne tatvine. Iz salona Carré je ukradená glasovita in dragocena slika Leonarda da Vincia „Gioconda“. Ves Pariz govori o tej tatvini, brzojav jo je raznesel po vsem svetu, policija je mobilizirana, v parlamentu se interpelira. Nič manj globoko ne sega ta dogodek v javno zanimanje, kakor velika izgubljená bitka ali pa močna elementarna nesreča. Umetnost ni prazna pena in v ljudstvu je zanjo več občutkov, nego se navadno misli.

Louvre, kjer je bila „Gioconda“ med najdragocenejšimi umetninami, ima sam zanimivo zgodovino. Nekdaj je bilo tam kraljevsko letovišče, pozneje kraljevski dvor. Karol V. jo je dal prezidati v gotskem

slogu kot rezidenco. Pod kraljema Francem I. in Henrikom drugim ji je dal stavbenik Pierre Lescot renesančno lice. Katarina de Medici je dala dopolniti zgradbo in je vanjo preselila svojo rezidenco. Iz te palače je Karol IX. streljal na bežeče Hugenate v zloglasni šentjernejski noči. Henrik IV. je dal novi stavbi še eno nadstropje in jo združil s tylerijsko palačo. Šele pod Ljudevitom XIV. se je Louvre dogradil tako, da je imel štiri velika krila v pravilnem četverokotniku. Ko so

Vsesokolski zlet v Zagrebu: Sprejem pred gledališčem. Župan zagrebski J. Holjac pozdravi Sokole. (Levo od njega stoji zastopnik [ki ima bel telovnik] „Unie“ francoskih telovadnih društev)

francoski kralji popolnoma preložili svoje bivališče v Versailles in Fontainebleau, so se v Louvre naselili dvorski uradniki, poleg njih pa umetniki in učenjaki s svojimi ateljeji in delavnicami. V dobi velike revolucije je konvent določil Louvre za narodni muzej. Pod Napoleonom III. so se dopolnila razna arhitektonska dela in po požaru v tylerijski palači leta 1871. je dobila s to palačo združena velikanska stavba svoje sedanje lice.

Muzej v Louvru obsega antično galerijo, egiptovske in asirske zbirke, moderne skulpture, grške in rimske starine, umetnine iz srednjega veka in renesančne dobe, galerijo slik, zbirko risb in veliko bakrene zbirko. Galerija slik je razvrščena

v posameznih salonih, med katerimi je tudi „Salon Carré“, v katerem je bila sedaj ukradena Gioconda, glasovito delo, katerega ne prezre noben obiskovalec Louvra in ki ostane gotovo vsakemu nezbrisno v spominu.

„Gioconda“, ali kakor jo tudi imenujejo „Mona Liza“ (glej sliko), ker predstavlja Lizo, ženo Leonardovega prijatelja Francesca de Giocondo je sploh najbolj razširjen portret; to sliko je Leonardo de Vinci izdeloval več let, in sicer od l. 1503.

In v resnici je to pravi umotvor, višek umetnosti posnemanja narave. Obraz „Gioconda“ očarava gledalca s svojim čutnim izrazom in zagonetnim smehljajem. Ne ve se prav, ali je ta smehljaj bolesten ali zapeljiv, srečen ali resigniran. Odseva iz vsega obraza, se iskri iz velikih oči, iz jamic na licu in gre čez čarobne njene ustnice. Nikoli ni bila tajinstvena, hoteča in znajoča ženska duša na tako nežen in siguren način v umetnosti izražena. V tej sliki slavi psihologija slikarstva zmago.

Med Leonardovimi slikami je zavzemala „Gioconda“ poleg „Zadnje večerje“ prvo mesto. Njena vrednost se ne da izraziti v denarju, ker je edini predmet te vrste na svetu.

Pred kratkim je neki amerikanski milijonar ponujal za to sliko dva milijona frankov.

Zagonetni tatvini manjka vsak sled. Razpisali so visoke nagrade za onega, ki sliko najde.

Dr. Ivan Tavčar. V ponedeljek, 28. avgusta t. l. je praznoval šestdesetletnico svojega rojstva, eden znamenitih mož slovenskega naroda, dr. Ivan Tavčar. Rojen je bil 28. avgusta leta 1851. v Poljanah, v slikoviti poljanski dolini, ki s svojo slikovitostjo in različnostjo vpliva na umetniško dušo, vplivala je tudi v mladih letih na dr. Ivana Tavčarja. In tamkajšnje stare cerkve in gradovi s svojo zgodovino in romantiko so mu dale snovi, da je pisal zgodovinske in romantične povesti. Kot deček je prišel dr. Tavčar v šole v Ljubljano. Na Dunaju se je pridružil Stritarjevemu krogu in postal sotrudnik pri „Dunajskem Zvonu“. Pod imenom Leon Emil je priobčeval tam svoje povesti, ki so bile zajete iz gorenjskega kmeškega življenja. Poznal je dobro svojo ožjo domovino in nje prebivalce in je v svojih povestih ovekovečil marsikak originalen tip onih skritih poljanskih vasi. Dr. Tavčar je obogatil slo-

vensko literaturo s pravimi biseri in dasi se najdejo ljudje, ki mrze njegove povesti, zakaj, menda sami ne vedo, bodo njegove povesti čitali z zanimanjem še pozni rodovi. Pri nas Slovencih je pač udejstvovan v polnem obsegu rek: Nemo profeta in patria...

Pisatelj mehke duše, Franc Ksaver Meško je rekel: „... vse pri Tavčarju ni nikakor slabo in jaz sem prepričan, da se

vreden, da bi ga drugi spoštovali. — Jubilantu pa želimo iz srca, da doživi še mnogo, mnogo lepih dni in da bi njegov plodonosni duh podaril slovenski literaturi še mnogo jasnih biserov.

Pijte Tolstovrško slatino, ki je izborno zdravilna in osvežujoča namizna kislava voda!

Slike z Bleda: Pogled na Blejski grad z jezera.

bodo nekatera dela Tavčarjeva še tedaj brala, ko bo na mnogi drugi sedaj slavni knjigi ležala debela plast prahu. In govoril je resnico. Z Jurčičem in Kersnikom tvarja dr. Tavčar ono triperesnico, ki je prva oddala posetnico slovenske pripovedne literature pri oni kulturni Evropi, kateri nas je bil malo prej predstavil pesnik Fr. Prešeren. Narod, nepristranski kritik, čita z veseljem Tavčarjeve spise. Njegov slog je lep in originalen, način pripovedovanja privlačen in posebno se odlikuje, ko opisuje prirodo.

A dr. Ivan Tavčar ni deloval samo kot pripovednik, nego tudi kot dober slovenski pravnik in je podaril narodu knjigo o pravnih zadevah. To obširno delo „Slovenski pravnik“ je izdajala Mohorjeva družba v snopičih več let. Škoda, da je pre zgodaj odložil pisateljsko pero in je uklonil svoj pisateljski duh politiki.

Dr. Ivan Tavčar, kot politik, je bil državni in deželni poslanec in dolgo časa ljubljanski podžupan. Danes je deželni poslanec, deželni odbornik, občinski svetovalec, odbornik „Slov. Matice“ in raznih drugih društev in član raznih narodnih društev.

Ime dr. Tavčar se ne slavi tako med Slovenci, kakor to store drugi narodi svojim velikim možem. Krivo je pač to, da stoji dr. Tavčar na čelu narodno-napredne stranke. Akoravno je škoda, da je zamenil pisateljstvo s politiko, bi to ne smelo vplivati, da bi ga ne slavili vsi Slovenci, kot pisatelja, kot buditelja slovenskega naroda. Vsaka stranka ima svojo dobro, pa tudi svojo temno stran in v eni kakor drugi so pošteni in značajni možje poleg nepoštenih in neznačajnih. Tudi je vsaka stranka drugi krivična, saj drugače ne bi mogla biti stranka, a da bi pri tem pozabljali svoje velike moze, to ne dela časti nikomur. Narod, ki ne spoštuje svojih boriteljev, in naj hodijo ti po tej ali oni poti, ako hodijo brez strahu, ne plašeč se bojev, stremeč le edino za tem, kako bi povzdignili svoj narod na stopnjo velikih evropskih narodov, tak narod potem ni

Potovanje turškega prestolonaslednika na Dunaj in Berlin. Turški prestolonaslednik je odpotoval na križarki „Medšide“ čez Konstanco in se vstavi najprej v Sinaji, kjer ga sprejme romunski kralj. Od tod se odpelje na Dunaj in Berlin in bo sprejet od našega in nemškega cesarja.

Gustav Gregorin N. N. S.

Janez Hladnik S. L. S.

Evgen Jarc S. L. S.

Mihael Brenčič S. L. S.

Fran Jankovič S. L. S.

Anton Korošec S. L. S.

Drobiž.

Zakaj more samo mlečen preparat nadomestiti materino mleko? Ker je pri svoji sestavi ostal zvest naravi in nima nikakršnih, v laboratoriju izdelanih snovi, s katerimi bi se pri prebavljanju zastoj trudil dojenčkov želodec. Samo temu dejstvu, da je n. pr. pri Nestléjevi moki za otroke glavna sestavina

nepopačeno čisto planinsko mleko, se ima ista zahvaliti za svoje izredne uspehe. „Priporočam Nestléjevo otroško moko zaradi dolgoletnih ugodnih uspehov posebno iz vzroka“ — poroča profesor dr. Dirner, ravnatelj šole za babice — „ker obstoji ista poglavitno iz dobrega, čistega planinskega mleka in jo zagradel že otroci od tretjega meseca kaj dobro prenesejo in vrhutega ugodno vpliva na razvoj kosti.“

Še boljše.

Gospod: „Milostiva, častitam vam k temu otroku!“

Gospa: „Saj to ni moj otrok.“

Gospod: „Ni vaš! No, potem vam pa častitam od srca!“

Konsekventen lenuh.

Vsi uradniki so že šli iz pisarne, le Gabre je še pridno delal.

Na stopnicah je rekel prvi drugemu:

„Ta Gabre je najbolj len človek na svetu. Če začne enkrat delati, je tudi prelen, da bi nehal.“

Pri ljudskem štetju.

Popisovatelj: „Kateri jezik govori vaša žena?“

Hišni gospodar: „Slovenski!“

Popisovatelj: „Ali govori še katerega?“

Hišni gospodar: „Ne, gospod, pa če še onega ne bi znala — živel bi mnogo mirnejše!“

Točen odgovor.

Potnik (ki hoče vstopiti v že skoraj napolnjen tramvaj): „Ali je Noetova barka že polna?“

Sprevodnik: „Že, samo osla še manjka!“

Patron stenografov. Španski stenograf Rihard Andura Goni v Villafranci se je obrnil, kot poroča list „Deutsche Stenographen-

zeitung“, na vse stenografe katoliškega veroizpovedanja vseh dežel s pozivom, naj se pridružijo prošnji na papeža Pija X., da tudi stenografi dobe posebnega svetnika patrona. Kakor imajo pravniki za patrona sv. Rajmunda, profesorji sv. Tomaža Akvinskega, zdravniki sv. Kozmo in Damjana, tako naj bi imeli tudi stenografi svojega patrona. Med drugimi svetniki predlaga tudi sv. Genesta, ker je „notarius“, torej stenograf, umrl mu-

Cementne cevi na stroj ali na roko izdelane v vseh merah, barvaste mozaik plošče, tlak, ploščice, niki itd. Založba cementa in sušilnega materiala.

Kranjska betonska tovarna
TRIBUČ & KOMP. LJUBLJANA
Pisarna, delavnice in skladišča na Tržaški cesti. Telefon šte. 203.

S opnice, balkoni, ograje, stavbeni okrasni, spomeniki, korita, betonski votli zidaki, pokrivne plošče, knalji itd. Varno zastopstvo „Durobita“ za Kranjsko.

čeniške smrti, ker se je branil spisati neki odlok cesarjev proti kristjanom.

Slovenske gospodinje ponovno opozarjamo na izborni domačo Kolinsko kavno primes, ki je najboljši kavni pridatek. Priporočamo jim ga kot najboljše blago te vrste, ki daje kavi izboren okus, prijeten vonj in lepo barvo, priporočamo ga pa tudi kot edino pristno domače blago te vrste. Kolinska kavna primes se mora vdomačiti v vseh slovenskih družinah!

Nova moda števil. 11.

Operacija ob svitu vžgalic. Pred kratkim se je dogodila v bolnišnici v Harthfordu, v državi Connecticut v Severni Ameriki, zanimiva operacija. Trije kirurgi so pričeli operirati nekega bolnika. Težka operacija je zahtevala največjo previdnost in natančnost. Operacijsko dvorano je razsvetljevala električna luč; bolnika so uspavali in delo zdravnikov je bilo v polnem teku. V kritičnem trenutku pa je nenadoma ugasnila električna razsvetljava, bržkone vsled kratkega stika, in zdravniki ter strežaji so bili hipoma v popolni temi. Splošen krik strahu se je vsem izvil iz prsi; še dve minuti in smrt bi morala nastopiti pri bolniku. V odločilnem trenutku pa je eden izmed bolniških strežajev prižgal vžgalico in srečna misel je kmalu našla posnemovalce. Vsi ostali strežaji so kolikor mogoče prižgali istotako vžgalice in ob njihovem svitu so zdravniki končali težko operacijo. Bolnik je bil rešen.

Kitajsko gledališče. Kolikor so dražji prostori v evropskih gledališčih, toliko so krajši predstave. Na Kitajskem je narobe. Kitajec more za nekoliko vinarjev iti zjutraj ob 8. uri v gledališče, da gleda junaške predstave do 10. zvečer, kajti tam trajajo predstave cel dan. Kitajske predstave trajajo 14 ur in v tem času ne more nikdo iz gledališča, ker so vrata zaklenjena. Boljša publika sedi na prilično boljših mestih, a navadni posetniki čepe na zemlji ali pa sede na klopih. V času odmora pijejo čaj in jedo riž, a ko začne predstava, nastane mrtva tišina. Če se kitajski publiki dopade kateri igralec, mu ne ploska, ampak mu kupi in pošlje lepo pečeno prešičko. Ko vzdigne zagrinjalo in začne kakšen vznesen prizor, prinese slavljenemu igralcu prešičko na oder mesto venca. Predstava se tedaj pretrga in igralec pride v

modro-svilnati obleki in prečita publiki zahvalo v verzih od strani zahvalnih igralcev. Predstava se potem nadaljuje, a zvečer večerjajo igralci prešička.

Niso navajeni.

Umetni slikar (na potovanju):

„No, kaj je rekel gostilničar, ko si zahteval od njega denar na posodo?“

Tovariš: „Najprvo me je čudno pogledal, kakor da me ne razume, potem je pa postal surov!“

„To bi ti mogel že prej povedati! V tako majhnem gnezdu se ljudje ne razumejo na umetnost.“

Življenjsko zavarovanje in razdolževanje posestev. Na Pruskem ustanove v kratkem zavarovalnico na življenje, ki bo služila za razdolževanje kmečkih posestev. Vodilna misel novega zavoda je sledeča:

Vsaka generacija naj izplača dolgove, ki jih je v svoji dobi napravila. Lastnik posestva, ki najme hipoteko, se istočasno zavaruje na življenje za enako vsoto in plačuje skupno z razdolžitvenimi (amortizacijskimi) obroki tudi premije zavarovalne police.

Tem načinom je preskrbljeno, da bodo ob njegovi smrti plačani vsi vkinjženi dolgovi in da prevzamejo dediči dolga prosto premoženje.

Nova moda števil. 11.

Italijanska vlada pa je predložila poslanski zbornici zakonski načrt, po katerem bi postalo življenjsko zavarovanje monopol države. Proti načrtu so protestirale razne zavarovalne družbe, ki bi propadle, če bi omejenji načrt postal zakon.

Celo vesel robinski dogodek vas ne spravi od čitanja Slov. Ilustrovanega Tednika, ki stane četrtletno le 1'80 K.

Dobre akviziterje

za nabiranje inseratov in naročnikov ter upravnika za Trst in druge kraje sprejme „Slovenski Ilustr. Tednik“.

Podružnica uredništva in upravnništva „Slov. Ilustrovanega Tednika“ se nahaja v Spodnji Šiški, Vodnikova ulica 97.

Listnica uredništva.

Blečjan. Iskrena hvala za Vašo izredno marljivost in naklonjenost. Priobčimo, kakor hitro bo mogoče in prosimo za spis.

G. V. Opatija. Priobčimo in se Vam iskreno zahvaljujemo za trud. Bog Vas živi!

Gospod F. F. Breg pri Celju. Mi Vas radi počakamo. Zaostanek znaša sicer 2 K 40 v. Zdravi!

Onim naročnikom, ki še niso poravnali naročnine, smo naredili na ovitke modre križe, in vljudno prosimo, da poravnajo oziroma obnove naročnino.

Učenka

za trgovino mešanega blaga se sprejme. — Izve se pri M. POŽENEL Jesenice-Fužine (Gorenjsko).

Pošljite 70 vinarjev veljajo tudi znamke, pa dobite franko 10 krasnih razglednic, naročniki „Slov. Il. Tednika“ pa dobe za 70 h 20 razglednic franko.

Upravništvo „Slov. Ilustrovanega Tednika“.

Mezdno in mitniško zmletev kakor tudi zamenjavo vseh vrst žita oskrbuje najhitreje in najceneje umetni valčni mlin

v Rušah pri Mariboru.

Hiša

v Trbovljah, enonadstropna, 5 minut od farne cerkve, tik okrajne ceste, z vsemi pritliklinami in 460 sežnji zemljišča, še 9 let davka prosta, se ceno

proda.

Franc Drnovšek, nadpaznik, Ojstro, p. Hrastnik.

H. Volk

kemična pralnica v ŠOŠTANJU (Štaj.), urejena z najnovejšimi stroji na par in elektriko, se priporoča za snajenje vsakovrstnih oblek.

— Nabiralnice: —

Ljubljana: Modni salon g. Ivan Magdič, Miklošičeva cesta števil. 5.

Celje: Modni salon g. Jos. Hočevar, Kolodvorska ulica števil. 5.

Bled: Krojaški mojster: Peter Rus

Cene primerno nizke.

Delo solidno in se v teku tedna izgotovi. Lišpa ni treba odstraniti. Za vse stvari v snajenje izročene se jamči.

Prvo narodno podjetje, ki obstoja že 15 let.

Hočete li dobro in varno voziti?

Izdelovatelj vozov

Franc Visjan

Ljubljana, Kolodvorska ulica 25, priporoča svojo bogato zalogo novih in že rabljenih

VOZOV.

F. K. Kaiser

puškar v Ljubljani, Šelenburgove ulice števil. 6, priporoča svojo bogato zalogo raznovrstnih pušk in samokresov, lovskih potrebščin, vseh del koles (biciklov) kakor tudi umetni ognj po najnižjih cenah. Popravila pušk, samokresov in biciklov točno in solidno. Cenovnik zastoj in poštne prosto.

Kuharica

snazna, hiši vdana, ki zna v resnici preprosto kuhati ter opravlja vse druge posle, ne nad 36 let stara in si želi mirnega, stalnega mesta, se sprejme pri učiteljski dvojici v Pristavi. Mesečna plača 16 do 24 K. Cerkev je na bregu. Vstop 15. septembra. Ponudbe pod nadočitelj v Pristavi.

Lepo posestvo

je na prodaj v Deskli pri Kanalu. Le-to obstoji iz nove enonadstropne hiše z gospodarskimi pritliklinami in z velikim lepim vrtom, nadalje iz njiv, travnikov, gozdov in pašnikov v skupni površini 20 njiv.

Vse posestvo je vzorno vrejeno in obdelano in z žlahtnimi sadnimi drevesi nasajeno.

Natančnejša pojasnila daje Adalbert Ivančič, trgovec v Kanalu.

Mlad inteligenten trgovec

želi prevzeti dobro provizijsko

zastopstvo

proti povrnitvi vožnih stroškov ali tudi proti fiksnim plačam — Cenjene ponudbe pod šifro „dobro upeljan“ na upravništvo „Slov. Ilustr. Tednika“.

Pristen dober

brinjevec se dobi pri L. Šebeniku v Sp. Šiški pri Ljubljani.